

Hrvatski diplomata Hido Bišćević, generalni tajnik Vijeća za regionalnu suradnju, nasljednika Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope, u razgovoru za naš list govori o perspektivama jugoistočne Evrope, o ulozi Vijeća u razvoju zemalja regije, te o konkretnim projektima koje će ova regionalna organizacija realizirati uz podršku Evropske unije

Hido Bišćević novinar, evropski diplomata, Bosanac

Razgovarala
Danka Savić
danka@slobodna-bosna.ba

“Pokušat ćemo biti vrlo konkretni. Ne vidim rad ovog Vijeća u formi održavanja silnih regionalnih ili međunarodnih konferencija, nego kroz dogovor o konkretnim projektima. Jugoistok Europe nema više vremena za konferencije”, kaže u razgovoru sa *Slobodnu Bosnu* hrvatski diplomata Hido Bišćević, generalni tajnik Vijeća za regionalnu suradnju (RCC), nasljednika Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope, sa čijim bi osnivanjem zemlje članice trebale pokazati da su spremne i voljne da međusobno surađuju, bez mijesanja međunarodne zajednice.

U SLUŽBI ZAJEDNIČKIH REGIONALNIH INTERESA

Hrvatski diplomata Hido Bišćević rođeni je Sarajlija. Profesionalni je diplomat od 1992. godine. Nekadašnji je glavni urednik zagrebačkog *Vjesnika*, te autor nekoliko knjiga. Bio je veleposlanik Hrvatske u Turskoj i Rusiji. Zamjenik ministra vanjskih poslova Hrvatske postao je 2002. godine, a službeno je preuzeo dužnost tajnika u RCC-u početkom ove godine.

“Očekujemo cijeli niz projekata za izgradnju novih transportnih pravaca za prevoz nafte i plina u ovom dijelu Europe, cijeli niz infrastrukturnih projekata, željezničkog prometa, korištenja vodotokova itd.”, dodaje Bišćević. Vijeće okuplja sve balkanske države od Turske do Hrvatske i od Moldavije do Albanije. U razgovoru za *SB*, Bišćević govori o ulozi RCC-a kao tijela koje će pomoći razvoj zemalja jugoistočne Evrope, te mogućnostima da preraste u instituciju koja će, i nakon ulaska balkan-

skih zemalja u EU, voditi brigu o regionalnim interesima zemalja članica, nalik na druge regionalne organizacije kao što to čini Nordijsko ili Baltičko vijeće.

■ **Vijeće za regionalnu suradnju preuzelo je sve dosadašnje aktivnosti Pakta stabilnosti. Šta su, uopće, pozitivna dostignuća Pakta?**

Svjestan sam da na neki način u velikom dijelu javnosti na jugoistoku Europe, posebno u zemljama postjugoslavenskog prostora, postoji neka vrsta zazora ili dvojbi šta je Pakt stabilnosti bio i u kojoj je mjeri njegova misija bila uspješna. Ako išta, Pakt stabilnosti je uspio “raščistiti” teren za otvaranje zemalja prema nekoj snažnijoj suradnji. Ako se sjetite političkog stanja odnosa u cijeloj regiji, a i političkih odnosa između pojedinih zemalja, i kada pogledate kakvo je stanje danas, ipak je razlika ogromna.

Vijeće je, da tako kažem, dijete Europske komisije i odraz političke volje zemalja jugoistočne Europe da imaju po prvi puta u povijesti takvu organizaciju kojoj je tajništvo u Sarajevu kroz koju žele demonstrirati svoju spremnost za zajedničku suradnju.

PREGOVORI O TRANSPORTNOJ SURADNJI

■ **Ključne aktivnosti RCC-a su socijalna i ekonomska saradnja u regionu, napredak u izgradnji infrastrukture i regionalna trgovina?**

Zemlje jugoistoka Europe danas su prepoznale kao najvažnije prioritete svog razvitka, a to je nešto što Europska komisija smatra da je trenutno najvažnije za ovaj dio Europe, ubrzani ekonomski i socijalni razvitak, to je uostalom i osnovna misija ovog vijeća, da pomogne u

ubranom razvitku. Ovaj je dio Europe puno izgubio od tih promašenih politika, četiri rata, nedovršenih tranzicija, i drugih problema kroz koji je veliki dio morao proći u proteklih skoro dva desetljeća. Standardnim tempom razvitka vjerovatno bi trebalo mnogo više vremena da zemlje ovog prostora, odnosno veliki dio zemalja ovog prostora nadoknadi ovaj gubitak. Zadaća je Vijeća da na osnovu političkog opredjeljenja ovog prostora i uz pomoć međunarodne zajednice, prije svega Europske unije, taj razvoj učini što brže. Prioriteti su pri tome upravo ovi novi o kojima sam počeo govoriti, ubrzani razvoj energetike i infrastrukture u ovom prostoru, dakle realizacija svih postojećih ili realizacija novih projekata upravo u oblasti energetike, ubrzana realizacija svih postojećih planiranih koridora u infrastrukturnom i prometnom pogledu, jačanje gospodarske suradnje, primjena CEFTE i drugih instrumenata. U pripremi smo da počnu pregovori o transportnoj suradnji, te stručni razgovori o fleksibilnosti tržišta radne snage u Jugoistočnoj Europi.

RCC, KLJUČNI PARTNER EU U JUGOISTOČNOJ EVROPI

■ **Da li Vijeće postaje glavni partner EU kada je u pitanju razvitak jugoistočne Evrope?**

Službeno, u dokumentima Europskog vijeća, Vijeća ministara i Europske komisije je unazad pola godine Vijeće jeste i formalno identificirano kao ključni partner i ključni sugovornik Europske komisije za pitanja razvitka na jugoistoku Europe. Vijeće nije sugovornik komisije, niti sugovornik vlada na ovom prostoru koje imaju neka neriješena pitanja u političkom smislu. Naš je zadatak da jačamo suradnju vlada na razvojnim projektima i da tu suradnju

Naši prioriteti su ubrzani razvoj energije

KLJUČNI ČOVJEK REGIJE:
Hrvatski diplomata Hido
Bišćević dužnost tajnika
Vijeća za regionalnu suradnju
preuzeo je početkom
ove godine

etike i infrastrukture na ovom prostoru

što čvršće povezujemo sa fondovima razvojne Europske komisije i međunarodnim finansijskim institucijama...

■ **Kakva će u tom smislu biti uloga RCC-a?**

Sredstava od EU vlade će dobijati kad prijave odgovarajuće projekte, ali ono što će Komisija posebno cijeniti jest mišljenje Vijeća o pojedinim transnacionalnim projektima. Vlade će biti potaknute da predlažu prioritetne projekte sa jednim brojem susjednih zemalja jer će tako dobiti veća sredstva. To, naravno, neće biti zamjena za individualne projekte. Mi smo sada zajedno sa Komisijom i sa vladama, odnosno nacionalnim koordinatima, u procesu identifikacije tih projekata. Teško je izlaziti u javnost sa konkretnim idejama, zato što je strateški dokument EU u završnoj fazi pripreme. Kada on bude objavljen, vlade će biti pozvane da konkretno iznesu svoje projekte, a ja znam da su već mnoge vlade pripremile svoje prioritetne projekte, a onda negdje u rujnu počinje proces usklađivanja između zemalja ovog dijela

POTICAJ REGIONALNOJ SURADNJI: Vlade će biti potaknute da predlažu prioritetne projekte sa jednim brojem susjednih zemalja jer će tako dobiti veća sredstva

POVIJESNI PROJEKAT: "Vijeće je dijete Europske komisije i odraz političke volje zemalja jugoistočne Europe da imaju po prvi puta u povijesti takvu organizaciju kojoj je tajništvo u Sarajevu kroz koju žele demonstrirati svoju spremnost za zajedničku suradnju"

FINANSIJSKA PODRŠKA

Svjetska banka i Evropska banka za obnovu i razvoj spremne su pomoći regionalnu suradnju

"Vijeće je postalo potpuno operativno, a u periodu koji slijedi proces koordinacije sa vladama u regiji će biti sve intenzivniji", kaže Bišćević. Vlade regiona će, prijavljujući projekte, jednim dijelom finansirati njihovu provedbu, a međunarodne institucije prepoznaju potrebu da se vladama jugoistočne Evrope pomogne u njihovim euroatlantskim težnjama. Svjetska banka i Evropska banka za obnovu i razvoj u saradnji sa Evropskom investicionom bankom pripremaju se da osnuju jedno zajedničko koordinaciono tijelo koje će finansijski pratiti te projekte.

Evrope, Evropske komisije i međunarodnih institucija kako bismo onda stvorili jedan mehanizam ovdje u Sarajevu kroz rad našega Vijeća koje će pratiti i poticati te projekte. Mi smo tako strukturirani da imamo pet odjela - odjel za energetiku i infrastrukturu, socijalnu i ekonomsku suradnju, odjel za socijalnu suradnju, odjel za suradnju u oblasti pravosuđa i unutarnjih poslova i odjel za razvitak ljudskih potencijala. To je istovremeno pet područja koja Evropska komisija prepoznaje kao prioritete za razvoj jugoistočne Evrope u sljedećem razdoblju. Odjel za ljudske potencijale će nastaviti neke od djelatnosti Pakta u oblasti demokratije, obrazovanja, zdravstva, vladavine prava itd. To će biti potrebno, zato što te oblasti nisu pokrivene pregovorima EU i tu ćemo mi morati davati poseban poticaj. Nadam se da će Vijeće postati stalno tijelo jer, i kada sve zemlje budu članice EU i NATO-a, i dalje će postojati potreba za regionalnom suradnjom. I danas postoji i Baltičko vijeće i Crnomorsko vijeće. Mislim da bi bio krajnji cilj i najveći uspjeh da na neki način pomognemo da se cijeli ovaj dio Evrope izdigne na razinu ostalog dijela kontinenta. ♦